

בא ראה, אותו נהר ששופע ויוצא מעדן, לא פוסקים מימיו לעולמים, והוא משלים לעננים, ולכן עומדים כמה חילות וכמה מחנות ונזונים מפאן. ועל זה גז, זה מוציא ונותן, וזה לוקט ולוקח, ונזונים הבית וכל אנשי הבית.

אמר רבי יצחק, אלמלא שהיה גז מבני השפחות, השעה עמדה לו להשלים יותר מהכל. זהו שכתוב (בראשית ל) בא גז, קרי, וכתוב בגז חסר אל"ף, שהרי השעה עומדת בשלמות, והסתלקה ממנו. זהו שכתוב (איוב ו) אחי בגדו כמו נחל, משום שאתו נהר ששופע הסתלק באותה שעה, וכתוב בגז חסר אל"ף, ולכן לא זכה בארץ הקדושה והסתלק ממנה.

רבי יהודה אמר, מנין לראובן שהיה כזה? פכתוב פחו פמים אל תותר, שהסתלקו הפמים ולא שפעו, והרי נתבאר כמה פגם, ושניהם לא זכו בארץ הקדושה, וחילות ומחנות להנחיל לישראל את הארץ. בא ראה, מה שנפגם בגז, השתלם באשר. זהו שכתוב מאשר שמנה לחמו והוא יתן מעדני מלך. עכשו השלים גימ"ל לדל"ת.

רבי אלעזר ורבי אבא נשמוטו במערת לוד, שנכנסו מפני תקף השמש, שהיו הולכים בדרך. אמר רבי אבא, נסובב את המערה הזו בדברי תורה. פתח רבי אלעזר ואמר, שימני פחותם על לבך כחותם על זרועך וגו', רשפיה רשפי אש שלהבת זה. בפסוק זה התעוררנו, אבל לילה אחד היה, כשהייתי עומד לפני אבא ושמעתי מננו דבר, שאין שלמות

תא חזי, ההוא נהר דנגיד ונפיק מעדן, לא פסקין מימיו לעלמין, והוא אשלים למספני, ועל דא קיימי כמה חילין וכמה משיריין, ואתזנו מהכא. ועל דא גז, דא אפיק ויהיב, ודא לקיט ונקיט, ואתזן ביתא וכל אנשי ביתא.

אמר רבי יצחק, אלמלא דהוי גז מבני שפחות, שעתא קיימא ליה לאשלמא יתיר מפלא. הדא הוא דכתיב, (בראשית ל) בא גז קרי, וכתיב בגז חסר אל"ף, דהא שענתא קיימא בשלימו, ואסתלק מניה. הדא הוא דכתיב, (איוב ו) אחי בגדו כמו נחל, בגין דההוא נהר דנגיד, אסתלק בההיא שענתא, וכתיב בגז חסר אל"ף, ועל דא, לא זכה בארעא קדישא ואסתלק מינה.

רבי יהודה אמר, מנין לראובן דהיה כהאי גוונא, פדכתיב, פחו פמים אל תותר דאסתלקו מיין ולא נגידו, והא אתמר כמה אפגים. ותרוייהו לא זכו בארעא קדישא, וחילין ומשיריין אפיקו לאחסנא להו לישראל ארעא. תא חזי, מה דאתפגים בגז, אשתלים באשר, הדא הוא דכתיב, מאשר שמנה לחמו והוא יתן מעדני מלך. השתא אשלים גימ"ל לדל"ת.

רבי אלעזר ורבי אבא אשתמיטו במערתא דלוד, דעאלו קמי תקפא דשמשא, דהו אזלי בארעא. אמר רבי אבא נסחר האי מערתא במלי דאורייתא. פתח רבי אלעזר ואמר, (שיר השירים ח) שימני כחותם על לבך פחותם על זרועך וגו', רשפיה רשפי אש שלהבת זה, האי קרא אתערנא ביה.

אבל ליליא חד הוה פד הוינא קאים קמי אבא, ושמענא מניה מלה, דלית שלימו ורעותא וכסופא דכנסת ישראל בקודשא בריה הוא, אלא